Naše Beseda

Pod tímto ohlavením otiskneme všecky dopisy slušného obsahu. Musí však býti prosty všeho obchodního oznamování, jakož i osobních narážek a vždy pravým jménem podepsány. Aby se předešlo možným mýlkám, musí dopisy býti zřetelné a hlavně pouze na jedné stránce každého listu psány. Jinak zodpovědnost za správné otištění na sebe nebereme; závod vůbec za dopisy není zodpovědným.

DOPIS OD VOJÍNA.

Great Lakes, Ill., 30. července '17.

Na zdar, br. Bureši! Nemaje právě co dělat, rozhodl jsem se zase něco napsat, ale myslím, že mně bude z toho horko, neb poslední dni tu panují vedra k nevydržení. V sobotu jsem se navrátil z dovolené, kterou jsem příjemně strávil v Omaze. Jak jsem přijel, bylo mně oznámeno, že můj regiment odjel, což mě trzelo, ale k mé radosti jsem se dnes dozvěděl, že za 10 dní pluk bude zpět a pak pojedeme asi do..... Nemaje co dělat, potuloval jsem se po stanici, až jsem se dostal k naší kuchyni, kde vrchní kuchař jest Čech, totiž p. K. Provázek. Tomu jsem sdělil moji příhodu a on pak řekl, že mě zasvětí do kuchařského umění, jestli chci a já radostí svojí! Tak se mně to nějak zamlouvá v té kuchyni, ovšem až na to horko. Veselo nám při tom je, neb p. Provázek byl již za mora 12 roků a zná mnoho velejných anekdot. Tak se mimo stal ze mne kuchař a všichni mně říkají, že umě bych v tom kuchařském řemesle vyniknul. A já jim to věřím, neboť, jak víte, nadšenému nikdy nelze, jako příkladně to umí myslivci. Dnes odpoledne jsme tu měli velice zajímavou přednášku a sice o gyroscopickém kole a kompasu. Přednášku konal prof. G. Thompson z Minnesotské University, který jest jedním z nejlepších experta v tomto oboru. Gyroscopické kolo jest důležité pro námořnictvo, jelikož zabraňuje veškerému kolébání lodě a tím mýmž budeme nebráněni mořské nemoci. Přítelkyně pernorek Sheridan má gyro kolo a zabere se několik. Spoj. Státy dají obě dnáry na 600 takových kol, každé váží 7 tun a přijdou 2 na velké bitevníce a 1 na menší. Z nás mi lodu vzbor všechno kolo tuna nevěděl a proto nás přednáška zajímala. Páně prof. Thompson měl pěkno malého kola v kovovém obalu. Kolo bylo asi 2 stopice v průměru a mělo se uvnitř rozesát za pomoci elektřiny, jakmile se uzavřela rychlost 2 tisíce 1 set za minutu tu je postavil na podlahu a přátelé, bychom je zdvihli povalit což se nám nepodařilo, vzdor našemu úsilí a kupředu stále ostatních. Pak nám ukázal gyroscopický kompass, který vzdorował veškerému nárazům a který se osvědčil na bitevnících při střílení z děl. Já jsem se rozesmál trochu moc o té přednášce a mám strach že vás to nebude ani moc zajímat, ale myslím, že jest to výborná věc pro námořnictvo. Dnes zase přijel ze své dovolené J. Krecker a nějak jest smutný on asi vzpomíná na domov jako je v sobotu, ale doufám, že ho to přejde. C. team byl doma bylo tu postaveno olejovská střelnice a tu myslíme že co nejdříve zase budeme moci střílet, tak abychom místo do Němců potom netrefili pána Boha do oken. Lodě se již také nebudou kolébat tak myslím, že bychom mohli páže těch submarinek rozbouřený, pestří tato submarinky nepotrhlukem vás dříve než my je. Nám stříbrní již bez těkání poledne a my již se nemůžeme dočkat. Nevíl ale myslím, že můj dopis začíná býti příliš dlouhé a pak já ještě musím jít spívat. My totiž musíme každý týden třikrát zpívat, a já myslím že svým zpěvem pak budeme strašit Němce. Já mám rád zpěv, ale zpěvákem nikdy nebudu, neboť takovou kaňku jako já těžko měl zpívat. Srdečný pozdrav na všechny Earlvilly a br. Sokoly a pak celou veleci. Tím končí Váš Stáňa Janík.

Comp. J. 2nd Reg
Great Lakes Illinois

* * *

THOMPSON, NEBR. 30. července 1917. — V posledním svém dopise stihl jsem, že budu v brzku pokračovat. Před nějakým časem nesla tato stať ohlavení "Od našich přátel," kdežto nyní nese název "Naše Beseda." Proto, milí čtenáři, vás vybízím, byste hleděli k tomu, aby se nás hojně na té "besedě" podílelo. Pozoruji totiž, že na takové velké množství odběratelů "Pokroku" — velmi malé procento dopisovatelů "Naší Besedu" navštěvuje. Vždyť sama redakce nám ochotně místo propůjčuje a zároveň nás upozorňuje, by chom se toho redakčního koše nebáli, neboť každý slušně psaný dopis uveřejní do "Besedy" vřadí. Snad se z nás starších dobře pamatujete na besedy ve staré vlasti — co tehdy bylo při nich vypravování, neboť jeden věděl to druhý ono a vše se semlelo — živé i mrtvé. Po besedě každý se ubíral domů vesel. Přes celé zimní období odbývaly se na vesnici besedy a to vždy na čtyřech, pěti a více místech najednou; scházívala se mládež i stáří již dědouškové, babičky a tu zvláště ti starší měli toho vždy hojnost ze svého života k vypravování. Však kdyby je dnešní mládež poslouchala, neuvyšší milý čtenáři — že by si z nich snáze tropila. Nuže, když už jsem v té besedě, rád bych Vám též něco sám povědět. Předně nemůžeme se nás zde 15 až 20 dobrých hrudy sejíti. Jeda v městě — nás farmě ale nikoliv. Avšak co bych tak rád s vámi sdělil, povím v časopise, jelikož bezedného koše se nebojím. Obávám se však, že naši mladí farmáři a též většina Čechů usídlených ve městech českými časopisy pohrdají, číst je nechtějí, jsou jim drahé; nejednou, ale častokráte jsem slyšel, jak mnozí se vyjadřili, že prý co je stojí jedny noviny české, že za to mají dvoje až troje noviny anglické. Nikdo však toho neuvází, jaké příjmy mají anglické časopisy z oznámek státních a okresních, které čeští novináři namnoze uveřejňují zadarmo. Chci se též tak mimochodem zmínit o té "zápověděné" straně. Doposud jsem se neučetl, abychom občanům americkým byla zabráněno — pokud zákon dovoluje — projevit. — Ano, když mají ti puritáni, nebo jak se jmenují, takovou moc a právo — ať se to týče záležitostí státních, nebo v této kritické době — na celý kongres ve Washingtonu, my obyvatelé dle mého názoru máme snad též tolik práva to kritisovat, Demokracie jiným se nejedná, nežli o samých zápovědích, ani a co to na mě zástupcové ve Washingtonu proti tomu dělají? Zdělo by se, jako kdyby je v tom ještě podporovali. Všecky vojenské záležitosti se protahují a jiného se nemůže, než stále jen o té prohibici. Několik zbrklenců má slovo a celý národ — jímž se nedejte, než o nesmyslném jejich radění, tak že každý jen poněkud myslící člověk má toho již dost. Však i tam mají kongresmeni fórum na odhozené dopisy a tam by měl každý dopis těch zástupců a pak by se před kongres dostavili osobně, tu by jim tam oněm spíše dveře ukázat, za to ručím, že by se tam podruhé nevracely. Tak se mně všecko zdá, že ta zápovědníčka strana získává ochrany u těch některých velkých mocí, rozepsou a z těch se to pak rozsírá. Myslím dokonce, že to zbrklence sílně již klíčí. Ano, jak pravím, ztrácíme půdy a naší svobodě bude odzvoněno — bez tak je jí málo a začkrátký čas nebude žádné. Jsme a budeme v tom kříže, přijde li to tak dále. Za panování otroctví, majetník otroka živil a když onemocněl, nechal ho léčit na své útraty — byl to jeho majetek. My však se musíme sami živit a léčit. A čeho se ještě obávám, je že budeme muset tím pokrytí část své úroky odvádět, pak ale beda tomu, kdo se bude vzpínat. Hleďte, zvolili jsme si šerifa, na kterého my občané platíme, aby okres chránil před všelikou chátrou. Zkratka, by bděl nad udržením veškerého pořádku v okresu. Dnes však šerif slídí po lidech, aby si po případě neobjednali nějakou tu láhev piva, co za tím tupiči, vrahové někde své řemesla bez vyrušování páchají a ruce spravedlnosti unikají. O tyto se úřadové nestarají a teprve když někdo je zavražděn, hledají viníka, jenž ale dávno již dobře stopy po sobě zahladil. V případě tomto není to v pořádku. Člověk pro sklenici piva je na popud několika zbrklenců trestán přísněji, nežli kterýkoli zloděj. Nejsem pro to, aby se snad člověk opíral, jsem ale pro svobodu, jež nám je přece v ústavě Spoj. Států zaručována. Je mně divným, že se žádný neozve. Však vy tam ve městě jste na tom ještě hůře jako my rolníci, neboť vás hlídá i policie, které vy platíte. Zloděje, jenž plení váš majetek, nechytí, neboť těch se policajti bojí. Za to ale větší kuráž mají na řádné a jinak pokojné občany, s těmi už si vědí rady, zvlášť když u některého nějaký ten šestsetdolarový najdou. Kam jsme to dospěli? Příště dále. Josef Vojtek.

Čtenáři přátelé! V případě některých vašich dotazů, nejlépe bude, když se přímo obrátíte na dobrého právníka a v kterého vy máte důvěru. Časopisy nemohou mnoho podnikat tam, kde se jedná o zákony, jež přece nejlépe znají zase jen právníci. Časopis vám nemůže jinak radit, nežli aby bylo dáno zákonu.

BESSEMER, COLO., 30. července 1917. Právě uplynulé neděle schůzka naše hojně byla tiché i bouřlivá. Sice mírným tónem zahájil jednání Ivan, řka že vítá nejdříve všechny přítomné a ze svolávacího cirkuláře četl po pořadí čísla programová, jak je byl totiž sám stanovil a sice: "Dozvuky a rozbor kritiky o vše-slovanské otázce" Slovan "Ivo Vojnović" činěn velký hrvatský básník odporučuje, aby byl rakouskými Slovany uspořádán hromadný útok na Vídeň! Další čísla shrnem zatím v jedno: "Různé". A nyní, když si byl uvolněnou pravicí projel kučeravými vlasy, jal se pozvolna pouštět v tématu, řka: "Ano, ten samotný "Ivo Vojnović", věrný syn naší země hrvatské, jenž jak vám všem náhodou známo, po skončení balkánsko-turecké války r. 1912, napsal zajímavé nadmíru drama, k němuž látku čerpat z průběhu zmíněné války. Když byl s prací hotov, pak ku přeložení tohoto děje do češtiny jej zaslal k ruce jistému J. Hudcovi. Děj dramatu pak proveden byl současně v slovanských divadlech na: Národním divadle v Praze, pak v Bělehradě a v Záhřebu. A jak že to myslil, co mysli dotyčný s tím společným útokem Slovanů rakouských na Vídeň — ptáte se v duchu as všichni, že ano? — Tento výrok je už starý — několiv není zase příliš starým. Ivo Vojnović užil tohoto výroku po skončení zmíněné balkánské války, anebo řekli bychom těsně před započetím této světové války a tedy pozor! dost to důležito, co on to pravil a jak to myslil — tedy slyšte: Tehdy Vojnović pravil tato památná, důrazná, velkodušná a, jakoby s sekyrou řal, rozhodná slova že:

"Ať je to pánům ve Vídni a v Pešti vhod aneb ne — my musíme svorně s bratry Čechy, Slovenci, Rusíny dobýti Vídně."

To znamená: Dáti Vídni zřejmou tečeť, že je hlavou monarchie slovanských národů a nikoliv pouhé německé město třetího řádu ve velké německé říši, jakou je dnes. Musí se mezi všemi Slovany provésti organisace, aby Vídeň přestala již jednou býti hanobitelkou našich svatyň, nepřítelkou našich bratří, sídlem všech pomluv, všech ohavností, všech pronásledování, všech lží proti nám a Slovanstvu. Hle, to nám nás naučil svatý rok 1912. Básník Ivo Vojnović. Proč se vtírají zajímavý tento výrok Čtenářstvo společnost, není to bez příčiny, ale což chtěl bych povídati velice ze široka o tom — já však se obmezím a povím jen to hlavní. Často, velmi často slýchám vypravět od mého přítele Ondřejky zajímavého velmi mnoho o jeho bývalém před lety kamarádu, jménem Tomyslav, po rodu Čech, s nímž prý společně prospektovali, dolovali minerálie zlaté, stříbrné, kde po těch širých stráních hor a skalních roklích tohoto státu Colorada a sice někde kol města Leadville. To myslav byl velký talent prý doma že studoval; nevím, jestli gruvou v Praze na universitě, ale náhoda tomu chtěla, že z těch vysokých škol sběhl a tedy sem smykonil svého druhu zámotek. Jednou prý se pustil dotyčný, by sestavil chronologický "vzor" nového vzoru cholétadla, což opravdu prý velmi mistrně zhotovil z odhozené bedničky od doutníků, pak se konečně odhodlal, že si to nechá patentovat. — Délka modelu byla asi 4 loketní. — Zatímně místo stroje popoháněného — zhotovil vše ze dřeva, nějak samočinně, svým pomocí navité na cívku struny, uveden byl v činnost větrník, jenž učinil tu žádanou službu, že dřevěná konstrukce modelu, bývší jím uvedena v činnost, vzuesla se hbitě do závratné výše. Když ale struna se ze závitku vymotala, aeroplan pak dopadnul k zemi, při čemž ovšem se stroskotal. — Tímto jsem chtěl říci, že se najde mnoho vnímavých mezi námi Slovany jednotlivců, kteří přírodou mají nadání ku nepřetržitým chronologickým názorům a věru ne je den už něco též provedl. Hledíme na našeho electro-technika Tesla po rodu Hrvat, jenž přítomně pracuje pro Uncle Sama. Chtěl bych tudíž říci, že by snad i dalo se něco nějak vynajít, co by spojilo nás všechny v jeden cíl ku provedení oprav nutných v naší všeslovanské otázce, po níž mnozí slepou nohama ku ostudě nás všech." Ivan se zamyslil — to jeho použil Jože, jenž, nesa v ruce nějaké lístky papíru, prodral se vpřed a pravil: "Teď zase já mám něco v zásobě. Nemohl jsem toho snést a nesouhlasím s takým nadšlivým tónem kritiky o všeslovanské otázce a při tom onen pohaněný výrok o Češích, jak jej ve svém žurnále pronesl ten slavný Zotij: Čechové geograficně polohou země jsou nám Slovenům příliš vzdáleni, než aby nám s úspěchem napomáhat mohli v bojích našich s nepřáteli o naše národní samostatná práva, jinak ale dlužno doznat, že vždy činili a učinili rádi, což v jejich moci bylo. Slyšte, co věnuje bratří Čechům náš velký slovenský básník, S. Gregorec, pak česky čísti začal:

VELEGRAJSKÁ KUGA.

(České Velehradské nákaza. Též čtenářa, mor v jihoslovanském národě označuje se slovem "kuga".)

Jak nesmírné pronjetě o nás,
jako mamonky a dvojhoré kupectví!
Zapomenout srdcem, cestu, vše vás
tě srdečné stavetí za nás Slovence.
Dost jsme vodili mám divadlo pány,
jak přímo učíte nás hoje (od bojiti),
by vzrostli po vaší vůli nám stav,
od vázete v něm pocnje.
Náš jazyk "ostudě" je a ne hodný",
zamítli ho s vámi je třeba;
my chtěla bojte bychom slyšati tak
a vy tedy kážete mám chlebat'
když vrací při chlebu se samotník,
než vyjdete v kolébku ať hledáte
když vážení nevadí, zdá se být oddat
vás, zahnati rcla učitte.
Potok zavčas jest nekonečné hlaholy
ob, vzala dlouhou než pěti,
"proto tam nemá vše nebo dítka,
by utonulo"? Jste v kterém stavení
jestli, nemůželi chrom k svou stanicí se
podlézáte podnes vrchovy stezky;
kostrovek, spatřte prohlédáte každý,
chrápnce nás od oddmutím je nestěstí
A když pane bouřlí jiří na Velehrad
a ty vše pojme zápověd?
tem pane mu nestůní z domácích
hříší,
pak tam zapadlí pán "Čechů" tak
kázal?

Vykonejte za spásu pokoje a vás,
přeji tato vám Bůh opatřil.
Oslyšte Hospodám jak prvního vám jde
"Za nás vám není třeba se bát'"
Odrostli jsme, není nám více třeba
ochranných pásu,
za druhé světě, nebudeme pouze
nazývat nesvětlou vše cizích klas,
nejlepší nám bere (plavou po vodě).
Ta "Čechů" nevárám jak vám je, ne
nám.

Křivování se vrací strašánka,
dak je ji jsme." Vzácnému při vám
Ten moře nest' vzájemnost slovanská!
O nás se ten mor už dávno přichytil
a vzdor tomu srdcem stále cítíme:
ostatní, jako má ta nákaza, se zdáte
v vesel,
jen vám se ta nákaza přečtěte"

Uzavřeli jste se Velehrad máme cestu,
a do Prahy jde ji nezavřeli,
za to jak za zemi slovenské Čech vzdě
sem — Praha zlatou pane dozvíte.
Ta — Čechách, tobě "mírný" je sdílí
(vyjdi),
ale než nebo pravé shrnutí,
V vzájemnost slovanská, než ji ste
"mor",
tedy stálé nebezpečí.
Ta kdyže ujmete se hvězdné tváře,
da dok začteli nám prodlouží
to kdyžpak pane Bůh a tak,
se vrátíme do Domovina!
Dokud jste přesvědčení, stále o budete,
tak, by vám zase nevznikal bol zakarou
a "Kuga" ho nejen stanete dříve,
dokud z duha se Slovanů nám
vyhnání.

M. Sarajka.

* * *

PUEBLO, COLO. 1. srpna '17. Bellum Omnium Contra Omnes jsem prý to vždy konstatuje zjevy, co bychom světem Staří Egypťané zavlékli kanaanské židy do otroctví a osídlili je na "Nilské delty" — otrokovech prý vtrhu Nilu do moře — protože potřebovali sluhů. Po dvě sta roky židé museli dobrovolně v Egypta, ale byli v čase revoluce vyhnáni. Perské války proti Řekům povstaly prý pro to, že Xerxes, perský panovník, velmi rád jídával fíkovou polévku a ty nejlepší fíky rodily se v Řecku atd. A však zdá se, že jsou to velmi povrchní náhledy. Zmizejí ihned při prvém hlubším nahlédnutí do dějin. Považte jen na sílu Mojžíšova nářadí. Idea jednobožství nejen že vytáhla Židy z Egypta — nechť už tam byli přišli jakkoli věk, ale vzrostla, zmohutněla tak, že význačné vidno jí u všech národů i v samém islamu — mohamedanismu. Ačkoliv tu už nemohla se v národě stělesnit, protože nebyla mu vštípena čistá, ale promíchaná bájkami všelijakých národů. No, u Arabů přece pomáhala národ ku předu k zdokonalení se, den když pak zase byla dále míchaná u Sedžuků, Turcích nabyla vrchu opět surová hmota — chuť krásti cizí kraje, vy. A což — křesťanská idea znamená hmotné zájmy? Křesťanství vítězilo jen tehdy a jen potud, dokud hmotu podrizovalo svoji idei. Kdykoliv však začalo pěstovat zájmy hmotné, ihned zvrhlo se na blud. No a v nynější válce vidíme, že i největší lotr odvolává se na "ideu humanity, civilizace, pokroku, svobody", aby pod těmito pláštíky skryt — tím lehčeji klamal národy. To tiž ten lotr ví, že národové považují ideu za sílu a v jejím zavedení přijdou mu pomáhat zabíjet. No, přesvědčený jsem, že už nynější pokolení Němců a za krátký čas bude se hanbit vyslovit slovo "humanita" a zákon Německa a s ním spojený vrah to zcela určitě pověsí na nos spojeneckým vládám, když už i německý pokus o mírovou poradu nazvaly ve své odpovědi "podvodem".

Z celého pokračování Němců vidno, že už ztratili svoji ideu, svoji životní ideu. Kdo ztratil ideu života, ztratil i právo na život, ba více: ztratil — možnost života! Důrazně pravím: Možnost života! Nechci tímto říci, že by německý národ, to jest těch 77 anebo 8 miliónů lidí, kteří jsou typem a jazykem Němci, mělo éry musilo zmizet s povrchu země. Ne, to nemůže být idea dějin, spravedlnost věku, neboť jsem přesvědčen a vím, že německý národ má řadu, kteří o těch hmotných zájmech, ale i o humanitě, o lidských právech, smýšlejí tak šlechetně, jako ti nejidealnější muzové a ženy v národech protější dravý — to jest spojeneckých. Ano, přesvědčený jsem, že těchto ideálních Němců ani v budoucnu nestihne zahynutí. Před několika léty, při projednávání tak zvaného zákona o vyhánění Poláků z Poznaňska, bezmála celá poslanecká sněmovna pruského hlasovala proti tomuto návrhu. A už i před tím jednotlivci vystavení pod svými jmény psali v německých časopisech vytečné články, "že Němci i ve svých i v cizích očích budou jen tehdy platit za právný stát, jen tehdy pujdou po cestě zdaru, dokud budou respektovat, to jest uznávat přirozená práva též jiných, jakýchkoliv malých národů i to nejen za hranicemi, ale též zároveň uvnitř vlastní říše." Tehdy celý proti-polský, tyranský zákon oněch prošel mizerou 27 hlasovou většinou. Prece ale prošel. A lidé, jako jednotlivci, tak doby v životě, v kterých upadají do šílenství. No, zase přicházejí i doby buď dočasného, anebo trvalého vystřízlivění. A tak se zdá, že jedna část lidstva začíná střízlivět a že touha napravit to, co bláznivě k tomu ještě strženy vlády centrálních velmocí zničily a v ruce uvedly, jest to ta vzpruha, pod jejíž vahou pruský panovnický dvm se ouhly pomalu až k zemi, a v pravém slova smyslu vyjádřil se asi takto: "My, pruští státníci, obracíme se k vám, Rusové, Francouzi, Angličané, Srbové, Rumuni, Belgičané. My jsme sice vítězi nad Belgi, Srbskem, Černou Horou. Zabrali jsme 208.000 čtver. kilometrů země, kterou vydrancovali jsme dokladně, co se dalo odvézt, odvezli jsme co ne, zničili jsme ohněm a co nám takto nešlo, prostě rozbořili jsme. Nehovoříme o tom, že nám spojenci odebrali naše kolonie v Africe a Austrálii, rovnající se vzdáleností milliónům a pětkrát sto tisíc čtverečních kilometrů, jenž se 12 milliony obyvatel by tedy pětkrát více, než kolik má celá naše německá říše a desetkrát tolik jako jsme my spojenectvu vzali. Ani toho nevzpomínáme, že jsme dosud nepřemohli ani francouzskou ani ruskou armádu. Ale vzdor tomu jsme — vítězi! Neboť jsme přepadli nepřipravených a tito musili ustupovat až dotud, dokud nedosáhli prvého místa s nepřátelí dostatečné síly ku své obraně. Proto nyní prosíme vás, ve jménu presidenta Wilsona, dovolte nám, — abychom na našich vítězstvích přestali. Nebo nedovolíte-li pak my budeme přinuceni bránit se, ustupovat, vrátit vám všecko, co jsme nepobili a ještě nezkazili, poněvadž my nejsme v stavu dáti vám náhradu za ty děsné škody, jež jsme vám zlovolně způsobili. Ale smilujte se vy a ponechejte nám aspoň částku naší kořisti. Vždyť jste přece lidé! Vidíte, že výše milliónů našich nejlepších, nejužitečnějších občanů je zabitých, dva milliony zmrzačených, výše třech miliónů lidí vymřelo nám nemocemi, následkem hladu a nedostatku oděvu a obuvi. Náš národ jest o desetinu zmenšený, zdecimovaný. Nuž, jakou náhradu byste chtěli, neb mohli žádat?! — Nápravu? Záruky pro budoucnost? . . . či není vám dost té naší hrozné samovraždy?!" — Toto je asi povšechné jádro té německé prosby o mír. Takové musí být smýšlení lepší části německého národa. Ale řekl Hospodin: "Trestu nepravost rodičů na synech — až do třetího i čtvrtého pokolení těch, kteří mne nenávidí. A zase — činím milosrdenství nad tisíci těch, kteří mne milují a zachovávají přikázání moje!" Nuž, i s Němci bude tak. Jedna, a to velká část národa, musí vyhynout. Počínaje od nejvyšších, kteří řídili kormidlo státu, i těch, co radili vyzvat, zapálit doutnák ku hroznému požáru strašné této války; i těch, kteří povzbuzovali německý národ, aby nehotně dal se na vraždy a zbojnictvo, představujíce mu jako ďáblů a pokušitelé šťastnou budoucnost. Všichni tito i jejich rodiny musejí vyhynout! Někomu bude se snad zdáti, že výrok takový je přehnaný. Ale není. I dějiny lidstva i zjevy ostatního organismu světa nepochybně dokazují nám, že vývin života neděje se směrem ku dravosti, ku požírání nejbližších sousedních organismů, jako spíše ku krotkosti, ku vzájemné pomoci. — "Darvinovo" nevím, že tvory vedou "boj o život" tím, že silnější ničí slabších, dostalo rozhodnou opravu v důkazech Rusa "Kropotkina". Ale patrně je to i proto při krátkém pohledu, pozorujeme-li zjevy všeobecně známé, nekoli v podstatě málo uvažované. Jakmile některý národ opustil pokojnou práci a vyjde na loupež, vždy po vítězstvích dřeba i velkých, konečně sevrkne se na slabounkou hrstku. Tak Dánové za panování Valdemara Vítězného r. 1202 tvořili nejmocnější državu v severní Evropě. Měli v moci skoro všechny krajiny okolo Baltického moře, německé kraje po Labe, měli Pomořansko, Lindek, Němci Slovanům odebrali ostrov "Rujanu" i Pomořansko, vládli až po finský záliv Čuchonsko. Ale záhy po tom podmaněné krajiny počaly se osvobozovat z pod dánské nadvlády. (Vyňato ze slovenských "Nár. Novin".)

V úterý.

M. J. Podhořák.

První žena pekařským pomocníkem. Ženská práce dobývá odbor za odborem, druhdy vyhražený mužům. Jak klesají mzdy mužům, tak se množí počet vydělávajících žen a tak zaniká "ženská povolání" jako šití, zaměstnání v obchodě, v textilním průmyslu a podobných pracích, kterým se říká lehčí, jsou přeplněna ženami. Zástupy nezaměstnaných čekají u vrat bažící mzdu a potřebě chleba, které je nutí samostatně vydělávat, hledíce do nových povolání. Zbývá vlastně již jen málo druhů práce, kterou by žena nekonala zároveň s mužem, jedním z takových je pekařství. Jako pravá zvláštnost vykládá dívka Marie Schürerová, která dostala za vyučenou ve Vídni. Učila se u svého otce, mistra pekařského v Leyrově uličce ve Vídni. Učila se u svého otce, mistra pomocníkem služila s význameným a měla velmi četné auditorium, kdo jaký pekař a pekařský pomocník přišel se na ni podívat.

Manželská truchlohra. Stevens Point, Wis. — Jako výsledek pokusu vraždy a sebevraždy leží pí. Augusta Staňková smrtelně zraněna v jedné zdejší nemocnici. Mrtvola jejího manžela, jenž si podřezal hrdlo, nalézá se v márnici. Staněk, kletý, jenž neměl se nejlepší pověsti, z od své manželky žil odloučený, zjednal si přístup do bytu na prvním patře oknem, učiniv útok na manželku zabijákem, přivodiv jí smrtelné zranění. Na to vyběhl na ulici, kde si podřezal hrdlo. Mimo manželku, zanechává sebevrah po sobě devět dětí.